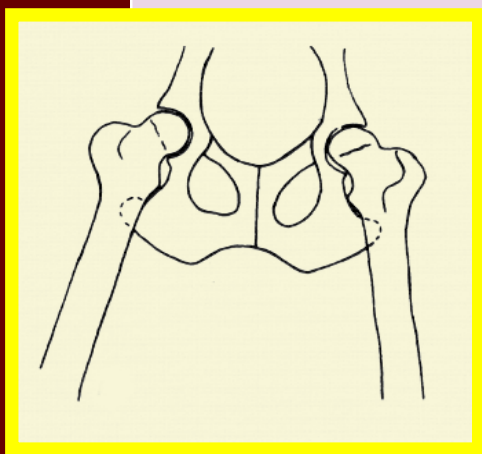


# HEUPDYSPLASIE

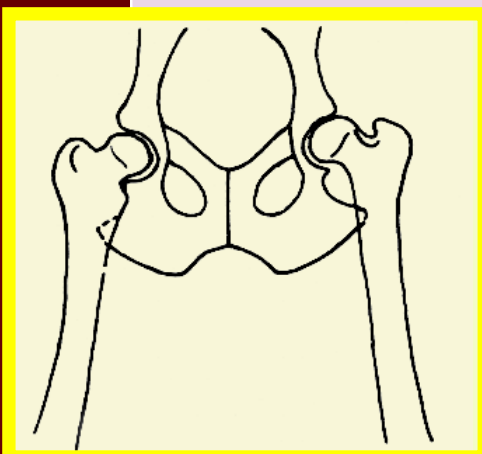
Heupdysplasie is een afwijking aan de heupgewrichten, waarbij de ontwikkeling van de heupen bij de jonge, opgroeiende hond niet normaal verloopt en de gewrichten meer of minder ernstig misvormd kunnen worden.

## HD-A



Heupdysplasie, beter bekend onder de afkorting 'HD', is een erfelijk bepaalde afwijking, waarbij een belangrijke rol is weggelegd voor uitwendige factoren zoals beweging, groeisnelheid, lichaamsgewicht, spierontwikkeling en voeding. Sterk afhankelijk van de mate waarin heupdysplasie voorkomt, is de mate waarin de uitwendige factoren van invloed zijn op de ontwikkeling van het heupgewricht. Een hond die geen erfelijke aanleg heeft voor heupdysplasie kan die ook niet ontwikkelen. De erfelijke aanleg voor deze afwijking moet dus altijd aanwezig zijn wil heupdysplasie zich manifesteren onder invloed van de uitwendige factoren. Als we de uitwendige factoren bezien, verbaast het niet dat heupdysplasie meer voorkomt bij de grote en middelgrote rassen.

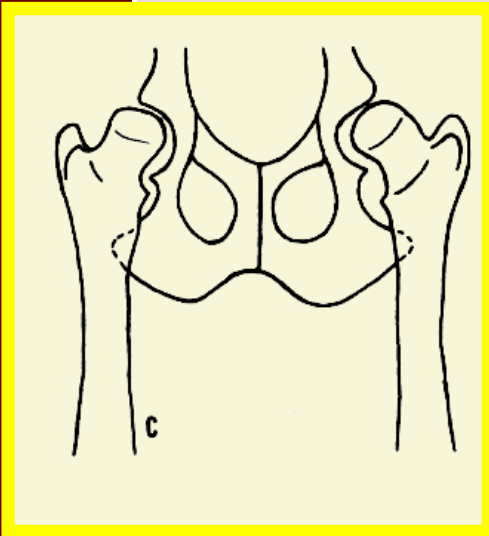
## HD-B



Bij een normaal heupgewricht hebben we te maken met een gladde, bolronde kop van het dijbeen en een voldoende diepe kom van het bekken. Beide beenderen worden op de plaats gehouden door het gewrichtskapsel, de gewrichtsbanden en de omringende spieren. Normaliter is er een goede aansluiting tussen kop en kom en dit betekent dat er een zodanige ruimte aanwezig is dat een normale beweging mogelijk is. De afwijkingen die voor kunnen komen zijn: de aansluiting van kop en kom kan onvoldoende zijn of de kop kan zelfs helemaal buiten de kom komen te liggen; de kop kan vlak worden; de kom kan ondiep worden; er ontstaan botwoekeringen rond kop en kom door abnormale slijtage van het gewricht. Deze misvormingen kunnen natuurlijk in verschillende mate voorkomen.

# HEUPDYSPLASIE 2

## HD-C



Daarbij is er geen relatie tussen de ernst van de misvorming en de ernst van de klachten die de hond vertoont. Bij elke hond manifesteren de klachten zich weer anders.

De meest voorkomende klachten zijn: moeilijk opstaan, soms met pijn; een stijve achterhand, vooral na het liggen; huppelen met de achterbenen alsof deze de voorbenen niet kunnen bijhouden; slecht uithoudingsvermogen; snel gaan liggen; doorzakken van de achterhand; staan en lopen met gebogen rug en afhangende lendenpartij; kreupelheid in één of beide achterbenen. Bij het hebben van één of meer van deze klachten kan echter niet zonder meer de diagnose heupdysplasie worden gesteld. Hiervoor

is altijd een röntgenfoto nodig. Overigens komt het veelvuldig voor dat een hond geen normaal heupgewricht heeft en toch geen klachten vertoont. Een behandeling tegen heupdysplasie klachten is gericht op het gunstig beïnvloeden van de uitwendige factoren, zoals zorgen dat de hond op het juiste gewicht is en een regelmatige en goede lichaamsbeweging krijgt. Daarnaast bestaat de mogelijkheid de hond pijnstillers

toe te dienen en/of te opereren, waarbij in het meest ernstige geval het heupgewricht vervangen wordt door een kunstheup.

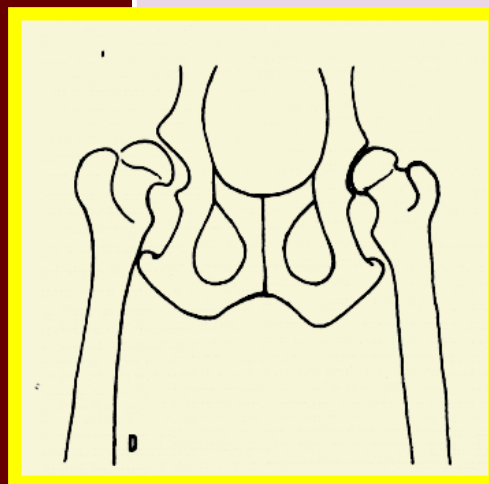
Heupdysplasie wordt ingedeeld in verschillende klassen (tussen haakjes staan de coderingen van voor 1 mei 2002):

- HD-A (HD-): de hond is vrij van heupdysplasie;
- HD-B (HDTc): er is sprake van een overgangsvorm;
- HD-C (HD±): licht positief
- HD-D (HD+): de hond is positief

• HD-E (HD++): HD in optima forma, de hond heeft totaal geen heupgewricht.

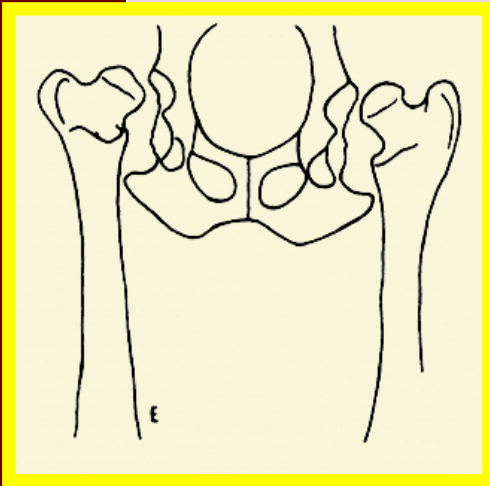
Deze beoordelingsuitslagen worden door de rasverenigingen gebruikt om de foknorm aan te geven.

## HD-D



# HEUPDYSPLASIE 3

## HD-E



De mate waarin heupdysplasie voorkomt bij een hond wordt mede bepaald door de mate van heupdysplasie van voorgaande generaties. Als de twee ouderdieren heupdysplasie hebben ontwikkeld, is er een gereede kans aanwezig dat ook de pups heupdysplasie ontwikkelen.

De kans dat heupdysplasie ontstaat of een minder ernstige vorm van heupdysplasie zich ontwikkeld is geringer naarmate de heupen van de ouderdieren beter zijn. Toch komt het ook voor dat een pup uit het nest van twee ouderdieren die beide vrij zijn van deze afwijking, heupdysplasie ontwikkeld. Meestal komt heupdysplasie dan voor bij één of beide ouders of voorouders van de ouderdieren. Maar zoals gezegd, des te beter de heupen van de ouderdieren, des te groter is de kans dat de pups geen heupdysplasie of heupdysplasie in een minder ernstige vorm ontwikkelen. Op deze methodiek is

ook de algehele bestrijding van heupdysplasie in het fokbeleid gericht. Heupdysplasie was één van de eerste bekende erfelijk bepaalde misvormingen. De afwijking werd reeds in 1935 ontdekt door een Amerikaanse dierenarts Schnelle. Hierdoor wordt al vele tientallen jaren actief beleid gevoerd op dit onderdeel. Dat dit beleid nog steeds niet heeft geleid tot het uitbannen van deze afwijking geeft aan, dat hoe ingewikkeld de bestrijding hiervan is.